

Antropometrisko parametru analīze saistībā ar ārējiem un iekšējiem faktoriem pirmsskolas vecuma bērniem

*Silvija Umbraško, Ilva Duļevska, Liene Martinsone-Bērzkalne,
Jekaterina Stankeviča, Liāna Pļaviņa, Ludmila Gavričenkova,
Dzintra Kažoka, Anita Oginska, Jānis Vētra*

Rīgas Stradiņa universitāte, Anatomijas un antropoloģijas institūts, Latvija

Ievads. Izpratne par fizisko attīstības procesu un to noteicošajiem faktoriem bērna pirmajā dzīves gadā ir aktuāla bērnu veselības pētniecības problēma. Daudzās Eiropas valstīs pēdējo gadu desmitu laikā ir palielinājies bērna dzimšanas svars (par 200–300 g vairāk nekā Pasaules Veselības organizācijas standarts). Augsts dzimšanas svars ir saistīts ar palielinātu aptaukošanās risku un mūsdienu dzīvesveida slimībām.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Noskaidrot iekšējo un ārējo faktoru saistību ar antropometriskajiem rādītājiem pirmsskolas vecuma bērniem.

Pētījumā piedalījās 974 pirmsskolas vecuma bērni no Rīgas pirmsskolas izglītības iestādēm. Pētījuma protokols ar anketu tika apstiprināts Rīgas Stradiņa universitātes Ētikas komitejas sēdē 2009. gada 17. decembrī. Pētījums tika veikts no 2010. līdz 2013. gadam. Antropometriskie mērījumi tika veikti pēc R. Martina, K. Sallera un J. Prīmaņa metodiskajiem norādījumiem. Datu statistiskajai analīzei tika lietota apstrādes programma *Microsoft Excel* un *IBM SPSS Statistics*.

Rezultāti. Pētījumā iesaistītajiem bērniem tika veikta ķermeņa masas, auguma garuma, ķermeņa masas indeksa aprakstošā statistika pa vecuma un dzimuma grupām ar 95% ticamības intervālu, standartnovirzi un Kolmogorova-Smirnova testu ar p vērtību. Tika analizēti dati par bērnu dzimšanas svaru, dzimšanas auguma garumu, staigāšanas uzsākšanas vecumu, bērna zīdīšanas ilgumu un mātes veselību grūtniecības laikā.

Secinājumi. Pētījumā tika novērots, ka, jo mazāka bija bērna dzimšanas ķermeņa masa, jo vēlāk bērns uzsāka staigāt. Bērniem, kuru mātes slimoja ar akūtu vīrusu infekciju grūtniecības laikā, novērota tieksme palielināties vidējam ķermeņa masas indeksam. Izanalizējot grupas, secināts, ka pastāv statistiski ticama vidējo rādītāju atšķirība klasteros bērnu auguma garumam, ķermeņa masai, zīdīšanas ilgumam un staigāšanas uzsākšanas vecumam.